GDAŃSK-SOPOT, dnia 7 lipca 1945 r.

GDAŃSKI DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr. 2

Poz. Treść Strona

DZIAŁ URZĘDOWY

13

DEKRET POLSKIEGO KOMITETU WYZWOLENIA NARODOWEGO

z dnia 7 października 1944 r.

o utworzeniu Państwowego Urzędu Repatriacyjnego.

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 3) — Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Tworzy się „Państwowy Urząd Repatriacyjny„.

Art. 2. Do zakresu działania Państwowego Urzędu Repatriacyjnego należy:

a) organizacja repatriacji ludności z obszarów innych państw na terytorium Państwa Polskiego;

b) regulowanie planowego napływu repatriantów;

c) opieka sanitarno-żywnościowa podczas przeprowadzania repatriacji;

d) planowe rozmieszczanie repatriantów i organizacja ich osadnictwa na ziemiach polskich;

e) prowadzenie akcji pomocy repatriantom w zakresie gospodarczej odbudowy warsztatów pracy;

f) popieranie zrzeszeń i instytucji społecznych w kraju i zagranicą, o ile ich celem jest niesienie pomocy i opieka nad repatriantami.

Art. 3. Państwowy Urząd Repatriacyjny uzgadnia swą działalność z poszczególnymi resortami w zakresie spraw, należących do tych resortów.

Art. 4. Na czele Państwowego Urzędu Repatriacyjnego stoi dyrektor; mianuje go i zwalnia Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego.

Art. 5. Do zakresu działania dyrektora Państwowego Urzędu Repatriacyjnego należy ogólne kierownictwo sprawami tego urzędu.

Art. 6. Zastępcę dyrektora Państwowego Urzędu Repatriacyjnego mianuje i zwalnia Prezydium Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego na wniosek dyrektora, pozostałych urzędników mianuje i zwalnia dyrektor.

Art. 7. Państwowy Urząd Repatriacyjny podlega Prezydium Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Budżet tego urzędu objęty jest budżetem Prezydium Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Art. 8. Wewnętrzną organizację Państwowego Urzędu Repatriacyjnego określi Prezydium Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego

Art. 9. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Przewodniczącemu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

Art. 10. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej
Rady Narodowej: *Bolesław Bierut*

Przewodniczący Polskiego Komitetu
Wyzwolenia Narodowego i Kierownik
Resortu Spraw Zagranicznych:
Edward Bolesław Osóbka-Morawski.

14

DEKRET
z dnia 7 maja 1945 r.

o częściowej zmianie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 7 października 1944 r. o utworzeniu Państwowego Urzędu Repatriacyjnego.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) Rada Ministrów postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W dekrecie Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 7 października 1944 r. o utworzeniu Państwowego Urzędu Repatriacyjnego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 32) wprowadza się zmiany następujące:

1) art. 2 po punkcie a) dodaje się nowy punkt b) w brzmieniu:
„b) organizacja powrotu wysiedlonych przez niemieckiego okupanta do poprzednich miejsc zamieszkania oraz organizacja przesiedlenia na tereny odzyskane ludności z innych okręgów Państwa Polskiego".

2) dalsze punkty b), c), d), e), f), art. 2 otrzymują kolejno oznaczenia c), d), f), g),;

3) w punkcie c) art. 2 po słowie „repatriantów" dodaje się słowa „i przesiedleńców";

4) w punkcie d) art. 2 po słowie „repatriacji" dodaje się słowa „i przesiedlenia";

5) w punkcie e) art. 2 po słowie „repatriantów" dodaje się słowa „i sprzesiedleńców";

6) w punkcie g) art. 2 po słowie „repatriantami" dodaje się słowa „i przesiedleńcami";

7) Art. 4 otrzymuje brzmienie:
„Art. 4.Na czele Państwowego Urzędu Repatriacyjnego stoi dyrektor, którego mianuje i zwalnia Rada Ministrów na wniosek Ministra Administracji Publicznej.

8) Art. 6 otrzymuje brzmienie:
„Art. 6. Zastępcę dyrektora Państwowego Urzędu Repatriacyjnego mianuje i zwalnia Minister Administracji Publicznej na wniosek dyrektora; pozostałych urzędników mianuje i zwalnia dyrektor".

9) Art. 7 otrzymuje brzmienie:
„Art. 7. Państwowy Urząd Repatriacyjny podlega Ministrowi Administracji Publicznej. Budżet tego urzędu objęty jest budżetem Ministerstwa Administracji Publicznej".

Art. 2. Upoważnia się Ministra Administracji Publicznej do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu dekretu z dnia 7 października 1944 r. o utworzeniu Państwowego Urzędu Repatriacyjnego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 32) z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów ogłoszonych do dnia wydania jednolitego tekstu.

Art. 3. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Administracji Publicznej.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Administracji Publicznej:
Edward Ochab.

15

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Administracji Publicznej

z dnia 25 maja 1945 r.

w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do trzeciej i czwartej grupy niemieckiej listy narodowej lub do grupy t. zw. „Leistungs-Pole".

Na podstawie art. art. 6, 8 ust. 2 oraz 32 ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 96) w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa Publicznego, zarządzam co następuje:

§ *1.* Artykuły, powołane w niniejszym rozporządzeniu bez bliższego określenia, oznaczają artykuły ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 96) paragrafy zaś dotyczące niniejszego rozporządzenia.

§ *2.* Obywatele, wymienieni w art. 1, którzy do dnia 1 stycznia 1945 r. ukończyli lat 14, składają przed właściwą władzą administracji ogólnej I instancji deklarację wierności (art. 2) według wzoru, zawartego w załączniku Nr. 1 do niniejszego rozporządzenia.

§ *3.* Właściwa władza administracji ogólnej I instancji, po stwierdzeniu tożsamości osoby, przyjmuje deklarację i jednocześnie wydaje zaświadczenie tymczasowe według wzoru, zawartego w załączniku Nr. 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ *4.* Właściwymi władzami do przyjmowania deklaracji i wydawania zaświadczeń są starostowie powiatowi, względnie prezydenci miast, pełniący zarazem funkcje starostów grodzkich — dla mieszkańców miast stanowiących odrębne powiaty miejskie.

Prezydenci miast przyjmują deklaracje w swojej siedzibie, zaś starostowie powiatowi mogą w tym celu delegować podległych im urzędników poza siedzibę starostwa powiatowego. O miejscu i terminie przyjmowania deklaracji władze administracji ogólnej I instancji podają do wiadomości publicznej w drodze obwieszczeń.

§ *5.* Władze administracji ogólnej I instancji prowadzą w dwóch egzemplarzach rejestr deklaracji wierności, obejmujący Nr. ko., imię i nazwisko (u mężatek także nazwisko panieńskie), imiona rodziców i panieńskie nazwisko matki, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania w czasie wpisania do niemieckiej listy narodowej, obecne miejsce zamieszkania osoby składającej deklarację, datę jej złożenia, datę wydania zaświadczenia oraz uwagi.

Jeden egzemplarz rejestru władze administracji ogólnej przechowują u siebie, drugi zaś, po zakończeniu przyjmowania deklaracyj, przekazują właściwym powiatowym urzędom bezpieczeństwa publicznego.

§ *6.* Po upływie czasu przewidzianego do składania deklaracyj władze administracji ogólnej, które przyjęły deklaracje, prześlą władzom administracji ogólnej I instancji miejsca zamieszkania deklaranta w czasie wpisania go na niemiecką listę narodową — wyciągi z rejestru wydanych zaświadczeń.

Władze administracji ogólnej, które przyjęły deklaracje oraz właściwe ze względu na miejsce zamieszkania deklaranta w chwili wpisania go na niemiecką listę narodową, ogłoszą wykazy, zawierające imię i nazwisko, imiona rodziców i wiek deklaranta oraz wezwanie do zgłaszania zarzutów stosownie do postanowień art. 3.

Ogłoszenia winny być umieszczone na budynkach Powiatowej Rady Narodowej, Starostwa (Zarządu Miejskiego) oraz Sądu Grodzkiego.

§ *7.* Deklaracje wierności można składać w czasokresie ustalonym przez wojewodów (prezydenta m. Łodzi) dla każdego województwa oddzielnie, nie później jednak niż do dnia 31 sierpnia 1945 r. Osoby, które zostały przymusowo wywiezione za granicę przez okupacyjne władze niemieckie, mogą składać deklaracje w ciągu miesiąca od dnia powrotu do kraju, nie później jednak niż w ciągu roku od zakończenia wojny.

§ *8.* Jeżeli w ciągu 6 miesięcy od dnia wydania zaświadczenia tymczasowego (§ 3) nie zostanie wszczęte postępowanie według art. 4, władza, która wydała zaświadczenie tymczasowe, wyda osobie, która złożyła deklarację w miejsce zaświadczenia tymczasowego, zaświadczenie stałe, według wzoru zawartego w załączniku Nr. 3 do niniejszego rozporządzenia.

§ *9.* Na obszarach, na których nie był powszechnie stosowany przez okupanta przymus przy wpisywaniu na niemiecką listę narodową, władza administracji ogólnej I instancji, przyjmuje deklarację wierności (§ 2), wydaje składającemu zaświadczenie tymczasowe według wzoru, zawartego w załączniku Nr. 4 do niniejszego rozporządzenia. Nadto składający deklaracje wpisani do trzeciej lub czwartej grupy niemieckiej listy narodowej, obowiązani są wykazać, że zostali wbrew swojej woli lub pod przymusem wpisani na niemiecką listę narodową i w tym celu złożyć do właściwego sądu grodzkiego przewidziany w art. 11 wniosek o rehabilitację.

W tych wypadkach zaświadczeń stałych nie wydaje się.

§ *10.* Obszary, o których mowa w paragrafie poprzednim, będą podane do wiadomości publicznej przez właściwych wojewodów w drodze obwieszczeń.

§ *11.* Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Administracji Publicznej

Edward Ochab.

Załącznik Nr. 1 do rozporządzenia
Ministra Administracji Publicznej
z dnia 25 maja 1945 r. (poz. 128).

Wzór do § 2

Deklaracja wierności

Podpisany(a) ....
(imię i nazwisko, u mężatek nazwisko panieńskie)

syn (córka)..
(imię ojca i matki oraz panieńskie nazwisko matki)

urodzony(a) dnia .... roku .... w ....
(miejscowość, gmina powiat)

zamieszkały(a) obecnie w .... (dokładne miejsce zamieszkania)

w czasie wpisania na niemiecką listę narodową w ....
oświadczam, że zostałem(a) wcielony(a) przez niemieckie władze okupacyjne do trzeciej (czwartej) grupy niemieckiej listy narodowej (do grupy t. zw. „Leistungs-Pole") wbrew swej woli (pod przymusem)

Pomny(a) swej polskiej przynależności narodowej, przyrzekam uroczyście dochować wierności Narodowi i Demokratycznemu Państwu Polskiemu oraz sumiennie wypełniać moje obowiązki obywatelskie.

.............................., dnia .... r.

Podpisano w mojej obecności

....
(Podpis składającego deklarację)

....
(Podpis urzędnika przyjmującego deklarację)
(Niepotrzebne skreślić).

Nazwa Władzy Administracji Ogólnej
I Instancji

Nr. rej. ....

Załącznik Nr. 2 do rozporządzenia
Ministra Administracji Publicznej
z dnia 25 maja 1945 r. (poz. 128)

.............................., dnia .... 1945 r.

Wzór do § 3

Zaświadczenie tymczasowe

ważne na okres 6 miesięcy od dnia wydania.

Na podstawie §§ 2 i 3 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r. w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do trzeciej (czwartej) grupy niemieckiej listy narodowej lub do grupy t. zw. „Leistungs-Pole" (Dz. U. R. P. poz. . . .) zaświadcza się, że

obywatel(ka) .... (imię i nazwisko, syn, córka)
.... (imiona rodziców i panieńskie nazwisko matki), urodzony(a) dnia ....r. .... w ....
..............................(miejsce urodzenia), złożył(a) deklarację wierności Narodowi Polskiemu i Demokratycznemu Państwu Polskiemu.

Zaświadczenie niniejsze n i e służy jako dowód osobisty.

Podpis i pieczęć administracji
ogólnej I instancji.

**Nazwa Władzy Administracji Ogólnej
I Instancji**

Załącznik Nr. 3 do rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r.

Nr. rej. ....

Wzór do § 8

Zaświadczenie stałe

Na postawie §§ 2 i 8 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r. w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do trzeciej i czwartej grupy niemieckiej listy narodowej lub do grupy t. zw. „Leistungs-Pole" (Dz. U. R. P. Nr. ...., poz. ....) zaświadcza sie, że obywatel(ka) .... (imię i nazwisko syn, córka) .... (imiona rodziców i nazwisko panieńskie matki), urodzony(a) dnia .... r. .... w .... (miejsce urodzenia) złożył(a) deklarację wierności Narodowi Polskiemu i Demokratycznemu Państwu Polskiemu.

Zaświadczenie niniejsze nie służy jako dowód osobisty.

Podpis i pieczęć władzy administracji ogólnej I instancji.

**Nazwa Władzy Administracji Ogólnej
I Instancji**

Załącznik Nr. 4 do rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r.

Nr. rej. ....

Miejscowość .... data ....

Wzór do § 9

Zaświadczenie tymczasowe

ważne na okres 6-ciu miesięcy od dnia wydania.

Na podstawie §§ 2 i 9 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r. w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do trzeciej i czwartej grupy niemieckiej listy narodowej lub do grupy t. zw. „Leistungs-Pole" (Dz. U. R. P. Nr. ...., poz. ....) zaświadcza się, że obywatel(ka) .... (imię i nazwisko, syn, córka) .... (imiona rodziców i panieńskie nazwisko matki). urodzony(a) dnia .... r. .... w .... (miejsce urodzenia) złożył(a) deklarację wierności Narodowi Polskiemu i Demokratycznemu Państwu Polskiemu.

Wymieniony(a) obowiązany(a) jest wykazać, że został(a) wbrew swej woli lub pod przymusem wpisany(a) na niemiecką listę narodową i w tym celu złoży do właściwego sądu grodzkiego przed upływem terminu ważności niniejszego zaświadczenia wniosek o rehabilitację.

Zaświadczenie niniejsze nie służy jako dowód osobistv.

Podpis i pieczęc władzy administracji ogólnej I instancji.

16

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO
z dnia 26 maja 1945 r.
w sprawie wykonania ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów w przedmiocie zastępczych dowodów tożsamości.

Na podstawie art. 26 ust. (2) ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 96) w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości zarządzam, co następuje:

§ 1. Właściwymi do wydawania zastępczych dowodów tożsamości, wymienionych w art. 26 ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 96) są wojewódzkie komendy Milicji Obywatelskej.

§ 2. Wniosek o wydanie zastępczego dowodu tożsamości składa się za pośrednictwem powiatowej lub miejskiej komendy Milicji Obywatelskiej właściwej według miejsca zamieszkania wnioskodawcy w chwili wydania dowodu przez byłe okupacyjne władze niemieckie.

§ 3. Osoba, która nie otrzymała dowodu od okupacyjnej władzy niemieckiej, składa wniosek o wydanie zastępczego dowodu tożsamości za pośrednictwem powiatowej lub miejskiej komendy Milicji Obywatelskiej, właściwej według ostatniego miejsca zamieszkania.

§ 4. Wniosek o wydanie zastępczego dowodu tożsamości można złożyć do dnia 15 lipca 1945 r.

§ 5. Wojewódzkie komendy Milicji Obywatelskiej wydawać będą zastępcze dowody tożsamości lub decyzje odmowne do dnia 15 sierpnia 1945 r.

§ 6. Terminy przewidziane w § 4 i § 5 nie stosują się do osób wywiezionych przymusowo za granicę przez okupacyjne władze niemieckie.

Osoby te mogą złożyć wniosek o wydanie zastępczego dowodu tożsamości w ciągu miesiąca od dnia powrotu do kraju, nie później jednak niż w ciągu roku od chwili zakończenia wojny.

W wypadkach, przewidzianych w niniejszym paragrafie, zastępcze dowody tożsamości lub decyzje odmowne wydawane będą w ciągu miesiąca od złożenia wniosku.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz.

17

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia 26 maja 1945 r.
w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do drugiej, trzeciej i czwartej grupy niemieckiej listy narodowej lub zaliczonych do jednej z grup uprzywilejowanych przez okupanta.

Na podstawie art 11 ust. (2) i art. 12 ust. (2) ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96) zarządzam, co następuje:

§ 1. Artykuły, powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego ich określenia, oznaczają przepisy ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96), paragrafy, powołane bez bliższego określenia, oznaczają przepisy rozporządzenia niniejszego.

§ 2. Osoby wymienione w art. 8, 9 i 27, które do dnia 1 stycznia 1945 r. ukończyły 14 lat życia, mogą złożyć we właściwym sądzie grodzkim (art. 10 ust. [1]) wniosek o rehabilitację, który winien zawierać szczegółowe dane personalne, miejsca zamieszkania: w dniu 1 stycznia 1945 r., w czasie wpisania do niemieckiej listy narodowej lub zaliczenia do jednej z grup uprzywilejowanych przez okupanta i w chwili składania wniosku oraz okoliczności i dowody uzasadniające wniosek. O przynależności do jednej z grup niemieckiej listy narodowej decyduje ostatni wpis na tę listę.

§ 3. Wnioski, przewidziane w § 2, mogą składać osoby wymienione w art. 9 i 27 w czasie do dnia 31 sierpnia 1945 r., a osoby wymienione w art. 8 w ciągu sześciu miesięcy od dnia złożenia deklaracji wierności (art. 2).

Osoby, które zostały przymusowo wywiezione za granicę przez okupacyjne władze niemieckie, mogą składać te wnioski w ciągu miesiąca od dnia powrotu do kraju, nie później jednak niż w ciągu roku od zakończenia wojny.

§ 4. Po przyjęciu wniosku sąd grodzki wyda wnioskodawcy zaświadczenie według wzoru, zawartego w załączniku Nr 1 do niniejszego rozporządzenia.

Zaświadczenie to ważne jest na okres do dwóch miesięcy.

Jeżeli w tym terminie wniosek nie zostanie rozstrzygnięty, sąd przedłuży ważność zaświadczenia na dalsze okresy, które każdorazowo nie mogą przekraczać jednego miesiąca.

§ 5. Sąd grodzki prowadzi według wzoru, zawartego w załączniku Nr 2 do niniejszego rozporządzenia odrębne repetorium „R“, do którego wciąga sprawy o rehabilitację.

§ 6. O zgłoszeniu wniosku o rehabilitację i o terminie rozprawy sąd grodzki zawiadamia prokuratora specjalnego sądu karnego i właściwy powiatowy lub miejski urząd bezpieczeństwa publicznego.

§ 7. Ogłoszenia przewidziane w art. 13 będą wywieszane w miejscach zamieszkania wnioskodawcy: w dniu wpisania go do niemieckiej listy narodowej lub zaliczenia go do jednej z grup uprzywilejowanych przez okupanta w dniu 1 stycznia 1945 r. oraz w dniu złożenia wniosku.

§ 8. Do sprawowania obowiązków ławników wymienionych w art. 12 powołuje się osoby płci obojga, które:

a) posiadają obywatelswo polskie i korzystają w pełni z praw z cywilnych i obywatelskich,
b) ukończyły nie mniej niż 21 lat,
c) umieją czytać i pisać po polsku,

§ 9. Nie powołuje się do sprawowania obowiązków ławników:
a) pozostających w czynnej służbie sędziów, prokuratorów oraz urzędników i funkcjonariuszów sądowych i prokuratorskich,
b) funkcjonaruszów Milicji Obywatelskiej i władz bezpieczeństwa,
c) wojskowych w służbie czynnej,
d) duchownych i zakonników.

§ 10. Nie mogą być ławnikami osoby, które:
a) obciążone są zarzutem współdziałania z okupantem niemieckim w jego walce z narodem polskim bądź też udziałem w walce bratobójczej z niepodległościowymi organizacjami demokratycznymi,
b) zostały wpisane na niemiecką listę narodową lub zaliczone do jednej z grup uprzywilejowanych przez okupanta lub do grupy t. zw. „Leistungs-Pole" albo złożyły wniosek o wpisanie ich na niemiecką listę narodową lub o zaliczenie ich do jednej z grup uprzywilejowanych,
c) skazane zostały za zbrodnie pospolite lub występek z chęci zysku, jak również osoby przeciw którym toczy się postępowanie sądowe o taki czyn,
d) odbywają kary więzienia wolności lub są aresztowane na mocy postanowienia sądu,
e) z powodu wady umysłowej lub fizycznej nie mogą pełnić obowiązków ławników.

§ 11. Na wniosek sędziego sprawującego kierownictwo sądu grodzkiego prezydium każdej miejskiej lub gminnej rady narodowej w terminie, zakreślonym we wniosku, wyznaczy w ilości, wskazanej w nim, ławników i niezwłocznie prześle do sądu grodzkiego wykaz, zawierający: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, wiek, zajęcie i stopień wykształcenia ławników.

§ 12. Sędzia sprawujący kierownictwo sądu grodzkiego powołuje na posiedzenie sądowe dwóch ławników, w miarę możności spośród wyznaczonych przez prezydium rady narodowej tej gminy (miasta), na terenie której wnioskodawca miał miejsce zamieszkania w dniu 1 stycznia 1945 r.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

Sąd Grodzki

Załącznik Nr. 1 do rozp. Min. Sprawiedliwości z dnia 26 maja 1945 r. (Poz. 130). Wzór do § 4.

w ....

ZAŚWIADCZENIE

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 130) stwierdza się, że ....
.... (imię i nazwisko), zamieszkały w ....
.... złożył w dniu .... wniosek
o rehabilitację za Nr. ....

Zaświadczenie niniejsze ważne jest do dnia ....

Miejsce pieczęci

Sędzia Grodzki

Załącznik Nr 2 do rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 maja 1945 r. (poz. 130). Wzór do § 5.

Nr porz.	Data wejścia	Imię i nazwisko osoby składającej wniosek rehabilitacyjny	Data rozprawy głównej	Postanowienie z art. 16		Inne załatwienia		Data przesłuchania odpisu postanowienia (art. 17 ust. [2])	Data wniesienia zażalenia (art 17 ust. [3])	Akta do Specj. Sądu Karn.		Uwagi
				Data	Treść	Data	Sposób			wydano	zwróc. dnia	

18

ZARZĄDZENIE

Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 maja 1945 r. w sprawie stosowania ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych

Do wszystkich Ob. Ob. Ministrów i Dyrektorów centralnych państwowych urzędów i instytucji.

Doszło do mojej wiadomości, że podległe Ob. Ob. Ministrom i Dyrektorom centralnych państwowych urzędów i instytucji jednostki administracyjne nie zawsze stosują się do postanowień ustawy z dn. 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 97), a w szczególności:

1) przewidziany art. 10 ustawy obowiązek władz państwowych i samorządowych zawiadamiania oddziałów wojewódzkich Tymczasowego Zarządu Państwowego o majątkach opuszczonych lub porzuconych — nie jest wykonywany,
2) majątki, których zarząd objęły władze lub instytucje państwowe przed wejściem w życie ustawy nie są zgłaszane do Tymczasowego Zarządu Państwowego ani też nie występuje się co do nich o przekazanie zarządu w trybie art. 14 ustawy; ustanowieni przez te władze zarządcy nie sporządzili do tej chwili remanentów i bilansu otwarcia, nie składają władzom Tymcz. Zarz. Państw. sprawozdań i nie przekazują wpływów;
3) władze bezpieczeństwa i organy milicji współdziałają z Tymczasowym Zarządem Państwowym w zakresie ujawniania i zabezpieczenia majątków opuszczonych i porzuconych.

W związku z powyższym proszę Ob. Ob. Ministrów i Dyrektorów centralnych państwowych urzędów i instytucji o wydanie stosownych poleceń i zarządzeń organom podległym, a przedewszystkiem o pouczenie, że na wszystkich władzach i urzędach państwowych spoczywa obowiązek zawiadamiania Tymczasowego Zarządu Państwowego o majątkach opuszczonych i porzuconych oraz porozumienie się bądź z Głównym Urzędem Tymczasowego Zarządu Państwowego bądź też z właściwymi terenowo jego Oddziałami Wojewódzkimi we wszystkich sprawach dotyczących zarządu takimi majątkami.

W ujawnieniu tych majątków winny współdziałać także zarządy miejskie i gminne, jak również organy bezpieczeństwa publicznego i milicji obywatelskiej.

W przypadkach zastosowania wyłączeń z art. 25 ustawy t. j. gdy chodzi o majątki mające szczególne znaczenie dla interesów Państwa należy stosować się do terminów podanych przez Oddziały Wojewódzkie Tymczasowego Zarządu Państwowego i właściwe wnioski wraz z uzasadnieniem nadsyłać Oddziałom Wojewódzkim T. Z. P. w czasie przez nie wyznaczonym zgodnie z terminarzem rozpraw sądowych.

Prezes Rady Ministrów
E. Osóbka-Morawski.

19

DEKRET

POLSKIEGO KOMITETU WYZWOLENIA NARODOWEGO

z dnia 25 października 1944 r.
o zwalczaniu spekulacji i lichwy wojennej.

Na podstawie uchwały Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 3) — Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Państwo zwalcza spekulację i lichwę wojenną przedmiotami powszedniego użytku — poza rozwijaniem produkcji rolnej i przemysłowej — przez:

a) regulowanie życia gospodarczego,
b) zapobieganie przejawom spekulacji i lichwy wojennej,
c) stosowanie represji karnej.

Art. 2. (1) Za przedmioty powszedniego użytku uważa się rzeczy ruchome, które służą bezpośrednio lub pośrednio do zaspakajania powszednich potrzeb ludności i zwierząt gospodarskich.

(2) Przepisy niniejszego dekretu rozciągają się także na usługi o ile one służą potrzebom w ust. 1 oznaczonym.

I. Regulowanie życia gospodarczego.

Art. 3. Przewodniczący Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego może w celu zabezpieczenia podaży przedmiotów powszedniego użytku lub przeciwdziałania zwyżce ich cen wydawać rozporządzenia o:

a) wytwarzaniu, przechowywaniu, ujawnianiu, obrocie i spożywaniu przedmiotów powszedniego użytku,
b) ustalaniu i ujawnianiu ich cen.

Art. 4. Przewodniczący Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego wykonywa swoje uprawnienia, wymienione w art. 3 w porozumieniu z Kierownikami właściwych Resortów.

Art. 5. (1) Prawo regulowania cen przedmiotów powszedniego użytku bądź przez ich wyznaczenie bądź przez ustalenie zasad kalkulacji kosztów produkcji i wymiany oraz godziwego zysku (zarobku) może być przekazane w drodze rozporządzenia wojewodom, którzy mogą te uprawnienia dalej przekazać, w całości lub części, powiatowym władzom administracji ogólnej.

(2) Władza, przekazująca swe uprawnienia, ma prawo uchylić decyzję władzy uprawnionej i sama wyznaczyć cenę względnie ustalić zasady kalkulacji.

II. Zapobieganie spekulacji i lichwie.

Art. 6. Posiadacze przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i rzemieślniczych winni w lokalu przedsiębiorstwa zawiesić na widocznym miejscu cennik, wyszczególniający ofiarowywane przez nich przedmioty lub usługi oraz ceny za nie żądane, a nad to ujawniać ceny bezpośrednio na przedmiotach powszedniego użytku.

Art. 7. Przedsiębiorstwa, zajmujące się hurtową lub półhurtową sprzedażą przedmiotów powszedniego użytku obowiązane są wydawać faktury (rachunki) na wszelkie sprzedawane przedmioty powszedniego użytku.

Inne przedsiębiorstwa sprzedaży takich przedmiotów obowiązane są wydawać rachunki na żądanie kupującego.

Art. 8. Przedsiębiorstwa handlowe, przemysłowe i rzemieślnicze obowiązane są posiadać faktury (rachunki) na wszelkie nabywane przez siebie przedmioty powszedniego użytku.

Art. 9. Handel poza miejscami wyznaczonymi do tego przez właściwe władze, jest zakazany.

Art. 10. Władzom administracji ogólnej służy prawo wstępu do pomieszczeń przedsiębiorstw sprzedaży i zarobkowania, dalej prawo przeglądania ksiąg, zapisków i dokumentów tudzież prawo kontrolowania zapasów towarowych. Nadto osoby, trudniące się handlem, choćby przygodnie, obowiązane są na żądanie tych władz udzielać wszelkich wyjaśnień, dotyczących dokonywanych przez siebie tranzakcji.

Art. 11. Kto:

a) wykracza przeciwko przepisom niniejszego dekretu lub rozporządzeń i zarządzeń, wydanych na podstawie art. 3 niniejszego dekretu,

b) żąda lub pobiera ceny wyższe od wyznaczonych w trybie, przewidzianym w art. 3,

c) świadomie zamieszcza nieprawdziwe lub niezupełne dane w dokumentach obrotu handlowego (rachunkach, fakturach) lub w swoich wyjaśnieniach (art. 10), podlega, o ile czyn nie jest zagrożony surowszą karą, karze aresztu do 6-ciu miesięcy i grzywnie do 100.000.— zł lub jednej z tych kar.

Ponadto orzec można przepadek przedmiotów lub narzędzi, których przestępstwo dotyczy.

Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

III. Represja karno-sądowa.

Art. 12. Kto świadomie żąda cen lub świadczeń wzajemnych oczywiście nadmiernych, albo świadomie przyjmuje oczywiście nadmierne ceny, świadczenia lub ich obietnice za przedmioty powszedniego użytku lub usługi, albo za pośredniczenie w obrocie nimi — podlega karze więzienia do lat 5-ciu i grzywnie do 1.000.000.— zł (miliona złotych).

Art. 13. (1) Ceny albo świadczenia są oczywiście nadmierne, jeżeli przekraczają koszty produkcji lub nabycia z doliczeniem godziwego zysku, przyjętego w takim handlu według zasad uczciwego obrotu.

(2) Przy usługach jest miarodajna wysokość godziwego zarobku przyjętego za takie usługi według zasad uczciwego obrotu.

Art. 14. (1) Kto świadomie dopuszcza się nieuczciwych machinacji, mogących wywołać lub utrzymać zwyżkę cen przedmiotów powszedniego użytku, w szczególności kto świadomie dla osiągnięcia zysku oczywiście nadmiernego :

a) bierze udział w handlu łańcuszkowym (paskowym) takimi przedmiotami,

b) skupuje, gromadzi lub ukrywa takie przedmioty,

c) ogranicza ich wyrób lub handel nimi,

d) pozbywa lub dostarcza je zagranicę bez zezwolenia właściwej władzy,

podlega karze więzienia do 10 lat i grzywnie do pięciu milionów złotych.

(2) Jeżeli sprawca wyrządził szczególnie ciężką szkodę interesom publicznym w czasie wojny lub wyjątkowych okolicznościach wojną wywołanych, albo spowodował zaburzenie spokoju publicznego — podlega karze więzienia dożywotnio lub karze śmierci.

Art. 15. W wypadkach mniejszej wagi sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary za przestępstwo przewidziane w art. 12 i 14 ust. 1.

Art. 16. (1) W razie skazania za przestępstwo przewidziane w art. 12 lub 14 ustęp 1, sąd może ponadto orzec:

a) przepadek przedmiotów lub narzędzi, których przestępstwo dotyczy,

b) przepadek majątku skazanego,

c) ogłoszenie wyroku w pismach.

(2) W razie skazania za przestępstwo przewidziane w art. 14 ust. 2 sąd orzeka kary dodatkowe w ustępie 1 przewidziane.

Art. 17. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy sprzeczne z przepisami niniejszego dekretu, w szczególności ustawa z dnia 5 sierpnia 1938 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 462) oraz rozporządzenie wydane na podstawie tej ustawy.

Art. 18. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Przewodniczącemu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, Kierownikom Resortów: Sprawiedliwości, Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych, Gospodarki Narodowej i Finansów oraz Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia — każdemu w jego zakresie działania.

Art. 19. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej Rady Narodowej
Bolesław Bierut

Przewodniczący Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego i Kierownik Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych:
Edward Bolesław Osóbka-Morawski

Kierownik Resortu Sprawiedliwości — *Jan Czechowski*

Kierownik Resortu Administracji Publicznej — *Stanisław Kotek-Agroszewski*

Kierownik Resortu Gospodarki Narodowej i Finansów — *Jan Stefan Haneman*

Kierownik Resortu Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia — *dr. Bolesław Drobner*

20

DEKRET POLSKIEGO KOMITETU WYZWOLENIA NARODOWEGO

z dnia 20 listopada 1944 r.

o zmianie dekretu o zwalczaniu spekulacji i lichwy wojennej.

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P Nr. 1, poz. 3) — Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Przepis art. 11 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 25 października 1944 r. o zwalczaniu spekulacji i lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 49) uzupełnia się przez:

1) dodanie w ustępie b) po słowach „w art. 3" — słów „lub ceny nadmierne",
2) zastąpienie w ustępie c) cyfry „100.000 zł" — cyfrą „500.000 zł",
3) dodanie na końcu nowego ustępu w brzmieniu: „Orzeczenie karno-administracyjne jest natychmiast wykonalne".

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Kierownikom Resortów: Sprawiedliwości i Administracji Publicznej.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Przewodniczący Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego:
Edward Osóbka-Morawski

Kierownik Resortu Sprawiedliwości:
Jan Czechowski

wz. Kierownik Resortu Administracji Publicznej:
Mgr. *Adam Ostrowski*

21

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów

z dnia 9. lutego 1945 r.

o obowiązkowych dostawach zbóż, gryki, prosa, ziemniaków, siana, słomy, nasion oleistych, strączkowch i strączkowych pastewnych.

Na postawie art. 1, 3, 46, 49, i 65 ustawy z dnia 30. marca 1939 roku o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 200), §§ 111—118 i 161—164 rozporządzenia Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Opieki Społecznej oraz Poczt i Telegrafów z dnia 26 sierpnia 1939 roku w sprawie wykonania ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 529) zarządza się co następuje:

§ 1. Na terenach województw: pomorskiego, poznańskiego, łódzkiego, śląskiego oraz nowowyzwolonych części warszawskiego, krakowskiego i kieleckiego podlegają zajęciu dla celów świadzeń rzeczowych żyto, pszenica, jęczmień, owies, gryka, proso, siano, słoma, ziemniaki, nasiona oleiste, strączkowe i strączkowe pastewne ze skutkami, przewidzianymi w art. 48 ust. (3) i art. 49 wyżej powołanej ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, wobec czego te ziemiopłody zostają wyłączone z obrotu i nie mogą być przerabiane ani przenoszone na inne miejsce.

§ 2. Minister Aprowizacji i Handlu ustali w drodze zarządzenia:

a) wysokość obowiązkowych dostaw, przypadającą na poszczególne województwa, oraz
b) ceny, płacone za nie przez organizacje, przyjmujące z ramienia Państwa obowiązkowe dostawy.

§ 3. Rozdziału dostaw dokonywa na poszczególne:

a) powiaty, — Wojewódzka Rada Narodowa,
b) gminy — Powiatowa Rada Narodowa,
c) gromady — Gminna Rada Narodowa, biorąc pod uwagę powierzchnię zasiewów danych kultur w województwie, powiecie i gminie z uwzględnieniem jakości gleby. Rozdziału dostaw na poszczególne gospodarstwa w gromadzie dokonywa gromadzka Komisja Dostawowa, składająca się z dwóch członków, wybranych przez Radę Gromadzką oraz sołtysa. Wybory do Gromadzkich Komisji Dostawowych odbyć się winny najpóźniej w ciągu pięciu dni od daty ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Przy rozdziale dostaw na poszczególne gospodarstwa Komisje Dostawowe kierują się następującymi zasadami:

a) gospodarstwa powyżej 50 ha dokonują dostawy całkowitego zbioru ziemiopłodów, określonych w § 1 z wyłączeniem ilości, niezbędnej do zaopatrzenia pracowników i robotników majątku do końca roku gospodarczego, wyżywienia inwentarza oraz na zasiew,

b) gospodarstwa rolne poniżej 2 ha użytków rolnych mogą być całkowicie zwolnione od dostaw obowiązkowych,

c) gospodarstwa rolne, będące własnością osób narodowości niemieckiej oddają całkowity zbiór ziemiopłodów, bez względu na obszar gospodarstwa. Do chwili zdania całkowitych zbiorów właściwe Rady Narodowe obowiązane są zabezpieczyć produkty przed ukryciem, zniszczeniem lub sprzedażą.

§ 5. Zobowiązani do dostaw mają dostarczać ziemiopłody własnymi środkami transportowymi do składów, magazynów lub stacji, wyznaczonych dla każdej gminy przez Powiatową Radę Narodową.

§ 6. Dostawy dokonane przez gospodarstwa bezpośrednio dla Wojska Polskiego lub Armii Czerwonej zostają zaliczone na poczet obowiązkowych dostaw. Jako dowód dokonania dostaw służą pokwitowane przez jednostki wojskowe dowody zapotrzebowania lub tak zwane nariady.

§ 7. Skarb Państwa udzieli za pośrednictwem instytucji finansowych organizacjom rolniczym, dokonywującym skupu ziemiopłodów, kredytu dla przeprowadzenia operacji skupowych.

§ 8. Gospodarstwa, które wykonają całkowicie obowiązkowe dostawy, otrzymają premie w artykułach przemysłowych po cenach urzędowych. Zasady premiowania ustali zarządzenie Ministra Aprowizacji i Handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemyłu.

§ 9. Termin rozdziału dostaw, przewidzianego w § 3, ustali Minister Aprowizacji i Handlu.

§ 10. Dostawy obowiązkowe winny być wykonane w terminie do dnia 15 kwietnia 1945 r. Minister Aprowizacji i Handlu może przedłużyć ten termin.

§ 11. Minister Aprowizacji i Handlu może zezwolić na zastąpienie dostaw pewnych ziemiopłodów innymi, na warunkach przez siebie ustalonych.

§ 12. Zakazuje się używania na cele konsumpcyjne ziemiopłodów siewnych: zboża — elity, superelity, oryginału I i II osiewu, sadzeniaków (elity uznanej i handlowej). Zboże siewne winno być odstawione w całości i zmagazynowane w składach organizacji, której zostanie powierzony skup ziemiopłodów z dostaw obowiązkowych, z zastrzeżeniem przepisów § 4 pkt. a.

§ 13. Prawo wolnej sprzedaży poszczególnych ziemiopłodów nabywa rolnik wtedy, gdy powiat w całości wywiąże się z dostawy obowiązkowej danego gatunku ziemiopłodów.

§ 14. Naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia lub zarządzeń, wydanych na jego podstawie, będzie karane z mocy art. 10 dekretu o ochronie Państwa z dnia 30 października 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 50).

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

w/z.

Janusz.

22

Zarządzenie Ministra Aprowizacji i Handlu
z dnia 10 lutego 1945 r.
w sprawie wykonania rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 lutego 1945r. o obowiązkowych dostawach zbóż, gryki, prosa, ziemniaków, siana, słomy, nasion oleistych, strączkowych oraz strączkowych pastewnych.

Na postawie §§ 2, 9, 10 i 12 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9. lutego 1944 r. o obowiązkowych dostawach zbóż, gryki, prosa, ziemniaków, siana, słomy, nasion oleistych. strączkowych i strączkowych pastewnych (Dz. U. R. P, Nr. 4, poz. 11) zarządzam co następuje:

§ 1. Wysokość obowiązkowych dostaw na poszczególne województwa na rok gospodarczy 1944/45 ustala się według tabeli, załączonej do niniejszego zarządzenia (załącznik Nr. 1).

§ 2. Wysokość obowiązkowych dostaw, przypadających na:

1) poszczególne powiaty — określają Wojewódzkie Rady Narodowe najpóźniej do dnia 15 lutego 1945 r.

2) poszczególne gminy — Powiatowe Rady Narodowe najpóźniej do dnia 18 lutego 1945 r.

3) poszczególne gromady — Gminne Rady Narodowe najpóźniej do dnia 21 lutego 1945 r.

4) poszczególnych rolników — Gromadzkie Komisje Dostawowe najpóźniej do dnia 24 lutego 1945 r.

Gromadzkie Komisje Dostawowe powiadamiają poszczególnych rolników o wysokości przypadających na nich dostaw przez ogłoszenie, umieszczone na drzwiach domu sołtysa, lub w miejscu widocznym.

§ 3. Od ustalonej przez Gromadzką Komisję Dostawową wysokości dostawy przysługuje obowiązanemu prawo wniesienia odwołania do starostwa (referatu aprowizacji i handlu) w terminie 3-dniowym od daty ogłoszenia rozdziału dostaw przez Gromadzką Komisję Dostawową, orzeczenie starosty jest ostateczne i dalszemu zaskarżeniu nie ulega.

Powiatowe i Gminne Rady Narodowe mogą odwołać się w 7-dniowym terminie od wymiaru obowiązkowych dostaw, wyznaczonych przez właściwą Radę Narodową dla powiatu wzgl. gminy do Ministra Aprowizacji i Handlu, orzeczenie którego jest ostateczne i dalszemu zaskarżeniu nie ulega. Odwołanie należy złożyć przez właściwą Radę Narodową wyższego stopnia, która, o ile sama nie przychyli się do niego, przekazuje je wraz z swą opinią Ministerstwu Aprowizacji i Handlu.

§ 4. Skup ziemiopłodów, objętych niniejszym zarządzeniem, powierza sie „Społem" Związkowi Gospodarczemu Spółdzielni R. P., na terenach zaś, na których Związek ten nie ma swych placówek — innym spółdzielniom.

§ 5. Powiatowe Rady Narodowe wyznaczą w porozumieniu ze spółdzielniami, wyznaczonymi w § 4, dla każdej gminy punkty odbiorcze i składy dla przyjmowania i przechowywania ziemiopłodów, objętych niniejszym zarządzeniem.

§ 6. Gminne Rady Narodowe winny niezwłocznie ustalić i podać do wiadomości Powiatowych Rad Narodowych, te zaś z kolei Wojewódzkim Radom Narodowym, ilości ziemiopłodów, objętych niniejszym zarządzeniem, które dostarczone zostały na poczet kontyngentów, wyznaczonych przez okupanta i znajdują się jeszcze w magazynach wzgl. kopcach, z jednoczesnym wskazaniem miejscowości i dokładnego adresu,

§ 7. Rolnik otrzymuje za dostarczone ziemiopłody opłatę w gotówce wg. cen urzędowych (załącznik Nr. 2).

Nadto poświadczenie o dostawie, wydane według ustalonego wzoru, stanowi dla rolnika dowód wykonania dostaw obowiązkowych oraz podstawę do otrzymania premii w materjałach przemysłowych, w ilościach i jakościach, które będą osobno określone.

§ 8. Dowody zapotrzebowania lub t. zw. nariady winny być wymienione we właściwej spółdzielni najpóźniej w ciągu 2 tygodni od daty ogłoszenia niniejszego zarządzenia na formalne poświadczenia dostawy.

§ 9. Jeżeli formacje wojskowe Czerwonej Armii lub Wojska Polskiego pobrały ziemiopłody, objęte niniejszym zarządzeniem, wprost od rolnika i wystawiły nieformalne poświadczenia o dostawie, zawierające jednak numer poczty polowej formacji, datę, ilość pobranych ziemiopłodów, podpis upoważnionego oficera lub podoficera i pieczęć, rolnik winien złożyć takie zaświadczenie najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia niniejszego zarządzenia we właściwej spółdzielni (§ 4). Spółdzielnia przedstawia w ten sposób zebrane dokumenty powiatowemu intendentowi armii i po uzyskaniu od niego potwierdzenia, dokonuje zapłaty, przy czym równocześnie wymienia pokwitowanie nieformalne na przepisowe poświadczenie dostawy.

§ 10. Jeżeli formacje wojskowe pobrały ziemiopłody, objęte niniejszym zarządzeniem i nie pozostawiły żadnego pokwitowania, lub pozostawiły pokwitowanie, które nie odpowiada warunkom, podanym w § 9 niniejszego zarządzenia, rolnik obowiązany jest sporządzić protokół z podaniem w nim daty i ilości pobranych ziemiopłodów, numeru poczty polowej formacji wojskowej, lub jeśli ten nie jest znany, o ile możności numer samochodu. Protokół taki winien być potwierdzony przynajmniej przez dwu wiarygodnych świadków oraz sołtysa i miejscowego komendanta wojennego, a złożony najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia niniejszego zarządzenia we właściwej spółdzielni, która zebrane w ten sposób protokóły przedstawi powiatowemu intendentowi armii do zatwierdzenia. Protokóły zatwierdzone wymieniane będą na formalne poświadczenia dostawy i spółdzielnia wypłaci rolnikowi należność w gotówce.

§ 11. Po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia niniejszego zarządzenia jako jedyny dowód wykonania obowiązkowej dostawy służyć będą wyłącznie formalne poświadczenia dostawy.

§ 12. Ziemiopłody dostarczone z mocy niniejszego zarządzenia winny być:

a) zboże — suche, zdrowe, bez zapachu stęchlizny, o zanieczyszczeniu nie większym niż 3 proc., w tej liczbie szkodliwych domieszek nie wyżej 0,2 proc. i mineralnych domieszek nie wyżej 0,1 proc., o wilgotności nie wyżej 15 proc., przy czym jeśli wilgotn. przekracza 15 proc., ale niższa jest niż 17 proc., dostawca winien pokryć w naturze różnicę między wagą faktyczną a wagą według normy,

b) ziemiaki — dojrzałe, o najdłuższej średnicy minimum 5 cm, bez uszkodzeń mechanicznych, zdrowe, bez zgnilizny suchej czy mokrej, o zanieczyszczeniu ziemią nie wyżej 1 proc. wagi,

c) słoma, siano — zdrowe, suche normalnej jakości,

d) nasiona oleiste — zdrowe i sucho przechowane o zawartości nie wyżej 15 proc. wilgotności i 2 proc. obcych domieszek,

e) nasiona strączkowe —
jadalne o zawartości nie wyżej 15 proc. wilgotności, 5 proc. obcych domieszek,
pastewne — o zawartości nie wyżej 16 wilgotności, 10 proc. obcych domieszek,

f) gryka — proso o zawartości nie wyżej 16 procent wilgoci i 5 proc. obcych domieszek.

§ 13. Gospodarstwa obowiązane do dostaw ziemiopłodów, objętych niniejszym zarządzeniem, mogą zastępować jeden rodzaj ziemiopłodów innym, podlegającym również obowiązkowi dostawy, w następującym stosunku:

za 100 kg ziemiaków — 25 kg żyta
15 kg pszenicy
35 kg owsa
30 kg jęczmienia
za 100 kg siana — 120 kg słomy
za 100 kg rzepaku, gorczycy, maku — 115 kg nasienia lnianego lub
— 110 kg nasienia konopnego
za 80 kg grochu jadalnego — 100 kg soczewicy, fasoli lub bobu
za 100 kg nasion strączkowych — 200 kg jęczmienia
za 100 kg owsa — 100 kg żyta
za 100 kg żyta — 80 kg pszenicy
za 100 kg pszenicy — 110 kg jęczmienia
za 100 kg żyta — 85 kg jęczmienia

§ 14. W miejscowościach, w których niema spółdzielni (§ 4), wymiarów przewidzianych w §§ 9 i 10 dokonuje właściwa władza administracyjna (starostwo lub zarząd gminny).

§ 15. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Aprowizacji i Handlu

wz. *Dr. Kazimierz Petrusiewicz.*

Załącznik Nr 1 do § 1 zarządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 10 lutego 1945 r. o obowiązkowych dostawach zbóż, ziemiaków, gryki, prosa, siana, słomy, nasion oleistych, strączkowych i strączkowych pastewnych.

Dostawy obowiązkowe ziemiopłodów na rok gospodarczy 1944/45 r.

Województwo	pszenica	żyto	jęczmień	owies	zboże razem	ziemniaki	gryka	proso	siano	słoma	rzepak rzepik	len lnianka	konopie	groch jadalny	fasola, soczewica, bob	groch pastewny peluszka bobik	wyka, łubin
	w tonach																
Łódzkie	6 500	64 000	4 000	13 500	88 000	227 000	200	700	10 260	10 400	500	250	20	350	200	150	2 100
Kieleckie (nowowyzw. część)	7 000	34 000	6 000	13 000	60 000	80 000	200	500	6 840	7 450	250	110	16	250	170	400	1 100
Krakowskie (nowowyzw. część)	4 500	10 000	3 500	16 000	34 000	91 000	—	60	7 400	8 000	20	40	4	100	100	50	—
Poznańskie	13 000	76 000	21 000	20 000	130 000	295 000	75	120	17 100	16 390	1 090	330	10	2 600	100	500	3 600
Pomorskie	5 000	20 000	11 000	9 000	45 000	183 000	200	20	13 700	13 400	800	200	—	2 500	100	1 050	2 000
Śląskie	1 500	9 000	1 000	5 500	17 000	64 000	—	—	2 600	2 970	40	10	—	—	20	15	—
Warszawskie (nowowyzw. część)	12 000	61 000	13 000	15 000	101 000	60 000	325	100	17 100	16 390	800	60	—	200	60	1 085	1 200
Razem	49 500	274 000	59 500	92 000	475 000	1 000 000	1 000	1 500	75 000	75 000	3 500	1 000	50	6 000	750	3 250	10 000

Załącznik nr. 2 do § 7 zarządzenia z dnia 9-go lutego 1945 r. Ministra Aprowizacji i Handlu o obowiązkowych dostawach zbóż, ziemiaków, gryki, prosa, siana, słomy, nasion oleistych, strączkowych i strączkowych pastewn.

Cena dla producenta.

w zł za 100 kg

Zboża:	
żyto	27.50
pszenica	37.50
jęczmień	27.50
owies	26.50
gryka	60.—
proso	55.—
Płody strączkowe:	
a) jadalne	
groch żółty i zielony I gat.	77.—
groch żółty i zielony II gat.	71.—
groch mieszany	44 —
fasola biała	60.—
fasola żółta	60.—
fasola pstra	44.—
soczewica	44.—
bób	44.—
b) pastewny	
groch pastewny	33.—
bobik	33.—
wyka jara	33.—
wyka ozima	33.—
peluszka	33.—
łubin gorzki	22.—
łubin słodki	38.—
Płody oleiste:	
rzepak, rzepik	108.—
len, lnianka	77.—
konopie	66.—
mak	143.—
gorczyca	110.—
ziemniaki	9.—
Pasze objętościowe:	
słoma żytnia targana	5.—
słoma żytnia uzyskana z omłotu cepami	9.—
słoma jęczmienna, pszenna, owsiana	4.50
słoma grochowa	7.50
Siano łąkowe:	
siano łąkowe I gat.	11.—
siano łąkowe II gat.	8.30
siano polne i koniczyna szwedzka	13.—
siano z koniczyny czerwonej	15.—

Powższe ceny rozumieją się loco punkt zbiorczy lub franco wagon stacji załadowczej.

Dopłaty przy słomie:

za prasowanie i wiązanie sznurkiem za 100 kg	zł 1.—
za prasowanie i wiązanie drutem	zł 2.—

Dopłaty przy sianie:

za prasowanie i wiązanie sznurkiem za 100 kg	zł 0.50
za prasowanie i wiązanie drutem za 100 kg	zł 1.—

23

ROZPORZĄDZENIE

z dnia 9 lutego 1945 r.

o warunkach przemiału zbóż i o maksymalnych opłatach przemiałowych.

Na podstawie art. 1, 46 i 49 ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 200), §§110—118 rozporządzenia Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Opieki Społecznej oraz Poczt i Telegrafów z dnia 26 sierpnia 1939 r. w sprawie wykonania ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 529) oraz art. 3 pkt. b) dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 25 października 1944 r. o zwalczaniu spekulacji i lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 49 i Nr. 12, poz. 63), zarządza się co następuje:

§ 1. Zezwala się na przemiał pszenicy, żyta, jęczmienia, tatarki i prosa pod warunkiem uprzedniego wykonania wymierzonych przez właściwą Radę Narodową świadczeń rzeczowych tych zbóż oraz dodatkowego oddania tytułem świadczeń rzeczowych zboża w naturze w następującej wysokości:

a) od 100 kg pszenicy — 9 kg ziarna
b) od 100 kg żyta, jęczmienia, tatarki i prosa — 6 kg ziarna
c) od 100 kg pszenicy na razówkę — 6 kg ziarna
d) od 100 kg żyta lub innego zboża przemielonego na razówkę — 6 kg ziarna

po cenach, ustalonych dla skupu zbóż.

§ 2. Przewidziane w § 1 ilości zboża, ulegające potrąceniu przy przemiale tytułem dodatkowych świadczeń rzeczowych, pobiera przedsiębiorstwo młynarskie.

Za magazynowanie tego zboża przedsiębiorstwa młynarskie opłat nie pobierają.

Przedsiębiorstwo młynarskie obowiązane jest zboże pobrane z tytułu dodatkowych świadczeń rzeczowych przekazać do właściwych zbiornic zboża najpóźniej w ciągu 7 dni od daty pobrania.

§ 3. Przemiały dla ludności bezrolnej dokonywane przez Państwowe Władze Aprowizacyjne oraz dla wojska wolne są od obowiązku dodatkowych świadczeń rzeczowych, określonych w § 1.

§ 4. Po wykonaniu warunków przewidzianych w § 1 uchyla się w stosunku do przemielonego zboża zakaz obrotu, przewidziany w art. 48 ust. 3 ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 5. Ustala się następujące najwyższe opłaty w naturze i w gotowiźnie za przemiał zbóż:

a) od 100 kg pszenicy — 5 kg ziarna i 10 zł gotówką,
b) od 100 kg żyta, jęczmienia, tarki i prosa — 6 kg ziarna i 5 zł gotówką,
c) od 100 kg pszenicy na razówkę — 2 kg ziarna i 4 zł gotówką,
d) od 100 kg żyta lub innego zboża przemielonego na razówkę — 3 kg ziarna i 2 zł gotówką.

§ 6. 1. Najwyższe opłaty za przemiał dla wojska wynoszą:

a) od 100 kg przemiału na 96 proc. mąkę na razówkę zł 15.—
b) od 100 kg przemiału na 65 proc. do 85 proc. mąkę na pytel zł. 20.—

2. Najwyższe opłaty za przemiał zboża dla ludności bezrolnej, przeznaczonego na urzędowe przydziały, wynoszą:

a) od 100 kg przemiału na razówkę 96 proc. — zł 16.—
b) od 100 kg przemiału na pytel od 60 — 85 proc. — zł 22.—

§ 7. Rozkurz przy przemiale wynosi maksymalnie 4 proc. od 100 kg zboża, przemielonego na razówkę lub pytel.

§ 8. Przedsiębiorstwa młyńskie obowiązane są prowadzić prawidłowe księgi handlowe, oraz specjalne księgi przemiału z uwidocznieniem:

a) ilości dostarczonego zboża i osoby dostawcy,
b) pobranego na rzecz Państwa zboża w myśl § 1,
c) pobranych opłat przemiałowych w naturze i gotowiźnie,
e) podpisu dostawcy zboża.

§ 9. Kto wykracza przeciwko przepisom § 1 i 2 niniejszego rozporządzenia, podlega karze z art. 10 dekretu z dnia 30 października 1944 r. o ochronie Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 50), kto zaś wykracza przeciwko przepisom § 5 i6 — karze z art. 11 dekretu o zwalczaniu spekulacji i lichwy wojennej.

Prezes Rady Ministrów

wz. *(—) Janusz*

24

Zarządzenie Ministra Aprowizacji i Handlu

z dnia 15 stycznia 1945 r.,

wydane w porozumieniu z Ministr. Skarbu, w przedmiocie pobierania opłat za dzierżawę młynów, stanowiących własność Skarbu Państwa Polskiego i młynów, pozostających pod przymusowym zarządem państwowym

Na podstawie art. 49 i 53 p. 6 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 200) zarządza się co następuje:

Zaległa tenuta dzierżawna

§ 1. Tytułem zaległej tenuty dzierżawnej za czas od dnia 1 sierpnia do 31 grudnia 1944 r. są obowiązane zapłacić w gotówce właściwym urzędom wojewódzkim (wydziały aprowizacji i handlu) młyny handlowe po 2 zł, a młyny gospodarcze wszelkich typów po 4 zł od każdych 100 kg przemielonego zboża.

§ 2. Młyny handlowe, które prowadzą prawidłową rachunkowość (księgi handlowe), uznaną przez właściwy urząd skarbowy, zapłacą tenutę dzierżawną według skali § 1 od ilości przemielonego zboża, wynikającej z ksiąg.

§ 3. Młyny gospodarcze i wiatraki zapłacą tenutę dzierżawną według skali § 1 od ilości przemielonego zboża obliczonej według poniższej tabelki:

Młyny gospodarcze							Młyny handlowe		
Nazwa maszyny / Stół walców	Rozmiar w mm. dł- do	Rozmiar w mm. śr. do	Zdolność przemiału na dobę	200 dób roboczych w roku	Stosunek % tenuty	Tenuta w stos. roczn. kg zboża	280 dób roboczych w roku	Stosunek % tenuty	Tenuta w stos. roczn. kg zboża
poj.	500	300	6 q	1 200 q	1,5	1 800	1 680 g	1	1 680
podw.	500	300	9 „	1 800 „	„	2 700	2 520 „	„	2 520
poj.	700	350	10 „	2 000 „	„	3 000	2 800 „	„	2 800
podw.	700	350	15 „	3 000 „	„	4 500	4 200 „	„	4 200
poj.	800	350	15 „	3 000 „	„	4 500	4 200 „	„	4 200
podw.	800	350	23 „	4 600 „	„	6 500	6 440 „	„	6 440
poj.	1 000	350	20 „	4 000 „	„	6 000	5 600 „	„	5 000
podw.	1 000	350	30 „	6 000 „	„	9 000	8 400 „	„	8 400
poj.	1 250	350	25 „	5 000 „	„	7 000	7 000 „	„	7 000
podw.	1 250	350	38 „	7 600 „	„	11 400	10 640 „	„	10 640
Kamień do raz.		800	12 „	2 400 „	1	2 400	3 360 „	0,75	2 520
„ „		1 100	18 „	3 600 „	1	3 600	5 040 „	„	3 780
Perlaki	wszystkie	typy	10 „	2 000 „	1,5	3 000	2 800 „	1	2 800
Jagieln.	„	„	66 „	1 200 „	1,5	1 800	1 680 „	„	1 680
Tatarcz.	„	„	4 „	800 „	1,5	1 200	1 120 „	„	1 120

Bieżąca tenuta dzierżawna

§ 4. Tenutę dzierżawną za czas od 1 stycznia 1945 r. począwszy płatną ziarnem, oblicza się według tabeli wyżej wyszczególnionej.

§ 5. O ile przedmiotem dzierżawy jest gospodarstwo obok młyna, to młyny wodne, wiatraki i młyny o napędzie mechaniczym obowiązane są płacić w stosunku rocznym tytułem tenuty dzierżawnej po 2 q zboża od każdego ha, nie wyłączając nieużytków, stawów i rzek.

§ 6. Wszelkie podatki, opłaty uboczne i świadczenia, które dotyczą przedmiotu dzierżawy oraz wszelkie wydatki na utrzymanie młyna ponosi dzierżawca.

§ 7. Dzierżawca jest obowiązany na swój koszt ubezpieczyć od ognia przedmiot dzierżawy z tym że polisa ubezpieczeniowa winna być wystawiona na Skarb Państwa, jako wydzierżawiającego.

§ 8. Ministerstwu Aprowizacji i Handlu przysługuje prawo rewizji umowy dzierżawnej i dokonania zmian według swobodnego uznania, a to na zasadzie wyniku badania komisji, wydelegowanej przez wydział aprowizacji i handlu właściwego urzędu wojewódzkiego.

Minister Teodor Piotrowski.

25

Zarządzenie Wojewody Gdańskiego
z dnia 30. maja 1945 r.
w sprawie obowiązku meldowania się cudzoziemców.

Każdy cudzoziemiec, który ukończył lat 15, zamieszkały na terenie Województwa Gdańskiego, podlega obowiązkowi meldunkowemu i rejestracji.

Obowiązek meldunkowy winien być dopełniony w ciągu 3 dni od chwili ogłoszenia niniejszego zarządzenia, względnie od chwili zmiany miejsca pobytu na terenie Województwa Gdańskiego.

Meldunków i rejestracji cudzoziemców należy dokonać przed właściwymi władzami administracyjnymi I-ej instancji (Starostwa Powiatowe lub Zarządy Miejskie miast wydzielonych), które wydadzą rejestrującym się odpowiednie poświadczenia.

Za cudzoziemca uważany jest każdy, kto nie posiada obywatelstwa polskiego.

Zarządzenie niniejsze nie dotyczy niemców, którzy są obowiązani rejestrować się według specjalnych zarządzeń.

Wojewoda Gdański
(—) inż. M. S. Okęcki

26

Okólnik
Nr. Og. 370/45 z dnia 18. VI. 1945 r.
w sprawie prenumeraty Dziennika Ustaw.

Do

Wszystkich Starostów i Prezydentów Miast Wydzielonych.

Do Urzędu Wojewódzkiego wpływają od pewnego czasu liczne pisma od poszczególnych urzędów, instytucji i osób prywatnych z prośbą o prenumeratę Dziennika Ustaw. Sprawa ta jest szczególnie ważna z uwagi na to, że w obecnym stadium organizacyjnym przeprowadza się wszędzie prace na skompletowaniem bibliotek i urzędy sporządzają nieraz zapotrzebowania na ogromne ilości egzemplarzy.

W zwiąku z powyższym wyjaśniam, że wszelkie tego rodzaju zamowienia należy kierować bezpośrednio do Administracji Dziennika Ustaw w Łodzi, ul. Kilińskiego 86. Ob. Ob. Starostowie i Prezydenci Miast Wydzielonych zechcą to ogłosić na podległym sobie terenie w sposób w miejscu przyjęty oraz odpowiednio informować podległe organa i strony.

Wojewoda Gdański
w/z. (—) płk. Anatol
Wicewojewoda

27

Zarządzenie Delegata Min. Inf. i Propag. dla Spraw Drukarń i Papieru na Wojwództwo Gdańskie
z dnia 28 maja 1945 r.
w sprawie uzyskiwania zezwoleń na wykonanie druków i przydziału papieru.

Dla uzyskania przydziału papieru oraz zezwolenia na druk należy wnieść do Delegatury Ministerstwa Inf. i Prop. (Gdańsk-Sopot' Podgórna 9) zapotrzebowanie w dwóch egzemplarzach.

Jeden egzemplarz zapotrzebowania zostaje w Delegaturze, drugi otrzymuje zamawiający druki wraz z przydziałem papieru i skierowaniem do drukarni. W zapotrzebowaniu należy wyszczególnić:

a) ilość,

b) nazwę i formę druków (wymiary w centymetrach),

b) muszą być dołączone wzory.

Wzóry druków muszą być przed złożeniem cenzurorowane pieczęcią Urzędu Bezpieczeństwa: „na druk zezwalam“. Bez tej pieczęci zapotrzebowanie nie będzie rozpatrywane.

Na druki firm prywatnych nie przydziela się chwilowo papieru.

P. o. Kierownika Delegatury
(—) Władysław Skalski

Redakcja i Aministracja: Urząd Wojewódzki Gdański. Gdańsk-Sopot Wydział Ogólny.

Czcionkami Drukarni Państwowej Nr. 8 w Wejherowie.

Cena 10 zł.